

HITELINTÉZET ESZKÖZALAPÚ TOKEN KIBOCSÁTÁSÁNAK BEJELENTÉSE

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjában és b) pontjában foglaltak, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) és 19. § (1) bekezdésében, valamint a Magyar Nemzeti Bank előtti egyes hatósági ügyekben az elektronikus kapcsolattartás szabályairól szóló 36/2017. (XII. 27.) MNB rendelet (Rendelet) 3. § (1) bekezdésében előírtak alapján a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNBtv.) 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett **gazdálkodó szervezet és a kérelmező (ügyfél) jogi képviselője** a kérelmét, bejelentését vagy egyéb beadványát az MNB elektronikus ügyintézését biztosító információs rendszerében (**ERA rendszer**) elérhető, az adott beadvány céljára eljárásra rendszeresített elektronikus űrlapon, az abban meghatározott módon és tartalommal, a jogszabályban előírt melléklet, illetve az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével nyújtja be.

Az engedélyezési, bejelentési eljárásokban a kérelmeket, bejelentéseket az MNB honlapján, az ERA felületen az *E-ügyintézés Engedélyezés* szolgáltatáson belül található elektronikus űrlapokon kell benyújtani, a mellékletek hiteles elektronikus másolatának csatolásával. Az MNB döntései, hiánypótlási felhívásai, tájékoztatásai és egyéb közlései a kézbesítési tárhelyen való elhelyezéssel kerülnek kézbesítésre a kérelmezők, illetve jogi képviselőik részére.

Az elektronikus ügyintézással, valamint az engedélyezési, bejelentési eljárásban csatolandó mellékletek (elektronikus dokumentumok) előterjesztésével kapcsolatban az MNB honlapján tájékoztató anyagok is rendelkezésre állnak:

<https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztatas-az-e-ugyintezesrol-az-mnb-elotti-engedelyezesi-eljarasokban-1.pdf>

Az engedélyezési, bejelentési eljárások egyes vonatkozásaihoz kapcsolódó további tájékoztatók az alábbi menüpontban érhetőek el: <https://www.mnb.hu/felugyelet/engedelyezes-es-intezmenyfelugyeles/engedelyezes/tajekoztatok>

I. Bevezetés

2023. június 29. napján hatályba lépett a kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról 2023/1114/EU Rendelet (**MiCA**), amelynek az eszköz alapú tokenek kibocsátására vonatkozó részei **2024. június 30-ától** alkalmazandók. A MiCA hatálya kiterjed a természetes és jogi személyekre, valamint egyes egyéb vállalkozásokra, akik vagy amelyek kriptoeszközök kibocsátásában, azokra vonatkozó nyilvános ajánlattételben és kereskedésbe történő bevezetésükben vesznek részt, vagy kriptoeszközökhöz kapcsolódó szolgáltatásokat nyújtanak az Unióban. A MiCA az eszköz alapú token kibocsátók működését, tevékenységét előzetes MNB engedélyhez köti.

II. Az eszköz alapú token kibocsátók és az általuk végezhető tevékenységek

A MiCA 16. cikk (1) bekezdése értelmében az Unión belül senki nem kínálhat eszközalapú tokent nyilvános ajánlattétel keretében vagy kérelmezheti eszközalapú token kereskedésbe történő bevezetését, kivéve, ha az adott személy az említett eszközalapú token kibocsátója, és:

- a) az Unióban letelepedett jogi személy vagy más vállalkozás, és a 21. cikkel összhangban engedélyt kapott a székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságától; vagy
- b) a 17. cikknek megfelelő hitelintézet.

A MiCA magyarországi végrehajtása

A kriptoeszközök piacáról szóló 2024. évi VII. törvény (**Kriptotv.**) 2024. június 30. napjától MNB felügyelet alá vonta az érintett jogszabály hatálya alá tartozó szervezetek, személyek és tevékenységek – így az eszközalapú tokent kibocsátó intézmények – felügyeletét. Az MNB tv. 40. § (41) bekezdése külön kiemeli, hogy „[a]z MNB a 39. § (1) bekezdés t) pontjában meghatározott feladatai során ellátja a kriptoeszközök piacairól, valamint az 1093/2010/EU és az 1095/2010/EU rendelet, továbbá a 2013/36/EU és az (EU) 2019/1937 irányelv módosításáról szóló 2023. május 31-i (EU) 2023/1114 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtását”.

III. A hitelintézetekre vonatkozó követelmények

A MiCA 17. cikke szerint a hitelintézet által kibocsátott eszközalapú token nyilvános ajánlattétel tárgyát képezheti vagy bevezethető a piacra, amennyiben ezen szándékát a hitelintézet a 17. cikkben foglaltak szerint bejelenti az MNB részére. (MICA 17. cikk (1) bekezdés)

A hitelintézet a bejelentés keretében:

1. Az eszközalapú tokenre vonatkozóan elkészíti a 19. cikkben említett **kriptoesczköz-alapdokumentumot** (*white paper*), és ezt a kriptoesczköz-alapdokumentumot a MICA 17. cikk (8) bekezdése szerint elfogadott szabályozástechnikai standardokban meghatározott eljárással összhangban benyújtja székhely szerinti tagállamának illetékes hatósága (Magyarországon az MNB) számára jóváhagyás céljából, és a kriptoesczköz-alapdokumentumot az MNB jóváhagyja. (MICA 17. cikk (1) bekezdés a) pont)

A kriptoesczköz-alapdokumentummal kapcsolatban az általános elvárásokról bővebb információk az „ESZKÖZALAPÚ TOKEN KIBOCSÁTÓK TEVÉKENYSÉGÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE” útmutató III.2. pontjában található (url-link), azzal, hogy hitelintézetnél a legkésőbb 2024. június 30-ig hatályba lépő Draft Regulatory Technical Standards on the approval process for white papers for ARTs issued by credit institutions under Article 17(8) of Regulation (EU) 2023/1114 (RTS) végrehajtási rendelet speciális szabályokat tartalmaz, melyek figyelembe vétele a kriptoesczköz-alapdokumentum elkészítése során szükséges.:

https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/document_library/Publications/Consultations/2024/Consultation%20on%20draft%20RTS%20on%20the%20procedure%20for%20the%20approval%20of%20white%20papers%20of%20ARTs%20issued%20by%20credit%20institutions/1062951/Consultation%20paper%20on%20draft%20RTS%20on%20the%20procedure%20for%20the%20approval%20of%20white%20papers%20of%20ARTs%20issued%20by%20credit%20institutions.pdf

2. Az eszközalapú token első kibocsátása előtt **legalább 90 munkanappal** értesíti az MNB-t, a következő információk megküldésével:

- a hitelintézet által követni kívánt üzleti modellt meghatározó **üzleti terv** és (saját tőkére, likviditásra vonatkozó) hatáselemzés;
- **jogi vélemény** arról, hogy az eszközalapú token nem minősül sem a MICA hatályából a 2. cikk (4) bekezdése értelmében kizárt kriptoesczköznek, sem elektronikuspénz-tokennek¹;
- a MICA 34. cikk (1) bekezdésében említett **irányítási rendszer részletes leírása**;
- a MICA 34. cikk (5) bekezdésének első albekezdése szerinti **szabályzatok és eljárások**;
- a MICA 34. cikk (5) bekezdésének második albekezdése szerinti, **harmadik személy jogalanyokkal kötött szerződéses** megállapodások leírása;
- a MICA 34. cikk (9) bekezdése szerinti **üzletmenet-folytonossági politika** leírása;
- a MICA 34. cikk (10) bekezdése szerinti **belső ellenőrzési mechanizmusok és kockázatkezelési eljárások** leírása;
- az adatok rendelkezésre állásának, hitelességének, integritásának és bizalmas jellegének védelmét szolgáló, **34. cikk (11) bekezdésében említett rendszerek** és eljárások leírása. (MICA 17. cikk (1) bekezdés b) pont) az alábbi részletezettséggel
 - a) az informatikai rendszerek biztonságával kapcsolatos irányítási, szervezeti és szabályozási rendszer bemutatása az „Európai Parlament és a Tanács a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról, valamint az 1060/2009/EK, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 909/2014/EU és az (EU) 2016/1011 rendelet módosításáról szóló 2022. december 14-i 2022/2554 (EU) rendelete” (DORA) 5. cikke és a DORA 15. cikkében foglalt felhatalmazáson alapuló szabályozástechnikai standardok (RMF RTS tervezet) 2. cikke alapján;
 - b) az Információ- és kommunikációtechnológiai rendszerek (IKT-rendszerek) IKT-rendszerek létrehozását célzó projektmenedzsmentre vonatkozó szabályozás és az alkalmazott biztonsági elvek leírása a DORA 5. cikke és az RMF RTS tervezet 15. cikke szerint;

¹ Ehhez kapcsolódóan javasolt figyelembe venni a kriptoesczközök pénzügyi eszköznek való minősítésének feltételeiről és kritériumairól szóló iránymutatás tervezetét. https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2024-01/ESMA75-453128700-52_MiCA_Consultation_Paper_-_Guidelines_on_the_qualification_of_crypto-assets_as_financial_instruments.pdf

- c) a kérelmező IKT-eszközeit használó vagy hozzáférő munkavállalók és a harmadik fél IKT-szolgáltató személyzetére vonatkozó követelmények a DORA 5. cikkében és az RMF RTS tervezet 19. cikkben foglalt követelményeknek megfelelően;
- d) a DORA 7. cikk alapján az informatikai rendszerek ismertetése az alábbi tartalom szerint:
 - i.) az IKT-rendszerek architektúrája és a hálózat elemei,
 - ii.) a nyújtott üzleti tevékenységeket támogató üzleti informatikai rendszerek,
 - iii.) eszközalapú token kibocsátó intézménynél a szervezetet és az ügyvitelt támogató informatikai rendszerek (például a számviteli, a törvényes beszámolási rendszerek, a munkaerő-gazdálkodás, az ügyfélkapcsolatok kezelése, az e-mail szerverek és a belső fájlszerverek),
 - iv.) az engedélyezett külső kapcsolatok típusa (például kapcsolat a partnerekkel, szolgáltatókkal, a csoport más jogalányaival és távmunkavégzésben dolgozó munkavállalókkal, ideértve e kapcsolatok jogosságának indoklását),
 - v.) az iv. pontban felsorolt összes szolgáltatás esetében a bevezetett logikai biztonsági intézkedések és mechanizmusok, ideértve azt, hogy az eszközalapú token kibocsátó intézmény az ilyen hozzáférés felett milyen ellenőrzéssel rendelkezik, továbbá az egyes ellenőrzések jellegét és gyakoriságát – például technikai vagy szervezeti, megelőző vagy feltáró, valós időben végzett monitoring vagy rendszeres vizsgálat, például a csoporttól elkülönített aktív könyvtár használata, a kommunikációs vonalak megnyitása/lezárása, a biztonsági berendezések konfigurálása, a kulcsok és az ügyfélazonosító igazolványok létrehozása, a rendszer monitoring, hitelesítés, a kommunikáció titkossága, a behatolások érzékelése; vírusirtó rendszerek és naplók,
 - vi.) az informatikai rendszerekhez való belső hozzáférést irányító logikai biztonsági intézkedések és mechanizmusok;
- e) az eszközalapú tokenek kibocsátása során felmerülő IKT-kockázatok részletes felmérése, amely kiterjed a harmadik fél szolgáltatókra és valamennyi, a működési környezettől való függőségből eredő kockázatra, továbbá a csalás kockázatára. A bevezetett vagy tervezett kockázatcsökkentő intézkedések részletes bemutatása a DORA 6. cikke és az RMF RTS tervezet 1., 3. és 27. cikke szerint;
- f) az IKT-rendszerek vagyonelemeinek nyilvántartási szabályai és az elemek aktuális nyilvántartásai a DORA 8. cikke és az RMF RTS tervezet 4-5. cikkei szerint;
- g) az IKT-rendszerek működtetése során alkalmazott megelőző védelmi és biztonsági elvek leírása a DORA 9. cikkében foglalt elvárásnak megfelelően az alábbi tárgykörökben és részletezettséggel:
 - i.) alkalmazott titkosítási és kriptográfiai megoldások (RMF RTS tervezet 7. cikk),
 - ii.) az IKT-rendszerek üzemeltetési eljárásai és azok szabályozása (RMF RTS tervezet 8. cikk),
 - iii.) a kapacitás- és teljesítménymenedzsment eljárások és megoldások ismertetése (RMF RTS tervezet 9. cikk),
 - iv.) a sérülékenységek-, és a javító programok, frissítések kezelésére alkalmazott intézkedések bemutatása (RMF RTS tervezet 10. cikk),
 - v.) az adatok és IKT-rendszerek biztonsági besorolása és a besorolás alapján alkalmazott védelmi intézkedések, valamint az adatok megosztásának, továbbításának és tárolásának szabályai, az adatok tárolási szerkezete és az adatkapcsolatokra alkalmazott biztonsági megoldások ismertetése (RMF RTS tervezet 11. cikk),
 - vi.) a hálózat biztonságos működésének biztosítására vonatkozó eljárások és az adattovábbítás során alkalmazott biztonsági intézkedések, továbbá az eszközalapú token tranzakciós folyamatainak nyomon követésére és a folyamatok biztonsága érdekében alkalmazott folyamatok és technikai megoldások (hitelesítés, nyilvántartás, csalásmegelőzés stb.) leírása (RMF RTS tervezet 13-14. cikk),
 - vii.) az IKT-rendszerek beszerzésére, fejlesztésére és karbantartására vonatkozó eljárások és szerződések (RMF RTS tervezet 16.),
 - viii.) az IKT-rendszereket érintő változások nyomon követését biztosító folyamatok, eszközök és szabályzatok (RMF RTS tervezet 17.),
 - ix.) a kérelmező telephelyének és adatközpontjának fizikai biztonságát szolgáló intézkedések és mechanizmusok, például a belépést ellenőrző rendszer és a környezeti biztonság elemei (RMF RTS tervezet 18.),
 - x.) a jogosultságok és hozzáférések biztonságos kezelésére és nyilvántartására vonatkozó szabályok, eljárások és az alkalmazott rendszerek (RMF RTS tervezet 20-21.),

- xi.) az IKT-rendszereket és az azokban kezelt információs vagyonelemeket érintő biztonsági események, incidensek észlelésére, monitorozására, kezelésére és nyomon követésére szolgáló eljárások leírása ((RMF RTS tervezet 22.);
- h) az IKT-rendszereket érintő események naplózására és nyomon követésére, valamint a rendellenes tevékenységek észlelésére az eseményekre történő reagálásra alkalmazott szabályok, rendszerek és eljárások, a DORA 10. cikke és az RMF RTS tervezet 12. és 23. cikke szerint;
- i) a szükséges és alkalmazott szolgáltatásfolytonossági, kommunikációs és válságkezelési intézkedések felmérése, szabályozása, a kapcsolódó reagálási és helyreállítási tervek és tesztelési dokumentumok ismertetése a DORA 11. cikke és az RMF RTS tervezet 26. cikke alapján;
- j) a biztonsági mentési szabályzatok és eljárások, visszaállítási és helyreállítási eljárások és módszerek leírása a DORA 12. cikke és az RMF RTS tervezet 24-25. cikknek megfelelően;
- k) a DORA rendelet 28. cikk (10) pontban foglalt felhatalmazáson alapuló szabályozástechnikai standard („RTS 84” tervezet) alapján az IKT-rendszerekben az adatok kezelését, feldolgozását, tárolását vagy törlését biztosító eljárásokat szolgáltató, vagy ilyen tevékenységet szolgáltatóként támogató harmadik fél tevékenységét szabályozó szerződések vagy megállapodások, továbbá az ilyen szolgáltatások igénybe vételét biztosító belső eljárásrendek; a kockázatok kezelését és a szolgáltatásfolytonosságot, valamint az elszámoltathatóságot biztosító technológiai és szervezési megoldások ismertetése.

A DORA 64. cikke értelmében a hatályba lépett rendeletet 2025. január 17-től kell alkalmazni a DORA 2. cikk (1) bekezdés f) pontja szerint a MiCA alapján engedélyezett kriptoeszköz-szolgáltatók, valamint az eszközalapú tokenek kibocsátói tekintetében. A fent írt követelmények tehát csak a 2025. jan. 17-én folyamatban lévő vagy ezt követően indult engedélyezési eljárásokban teljesítendőek.

A fentiekén túl a hitelintézet teljességi nyilatkozatot is tesz a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNBtv.) 59. § (2) bekezdése szerint (*a kérelmező a jóváhagyás kiadása érdekében szükséges minden lényeges tény és adatot közölt az MNB-vel*).

Az MNB továbbá felhívja a figyelmet az „ESZKÖZALAPÚ TOKEN KIBOCSÁTÓK TEVÉKENYSÉGÉNEK ENGEDÉLYEZÉSE” útmutató III.8. pontja szerinti informatikai követelmények alkalmazására is.

Ha a 2. pontban szereplő információkkal összhangban a hitelintézet az egyéb eszközalapú token kibocsátásakor már értesítette az MNB-t, azaz valamely eszköz alapú token kibocsátása tekintetében benyújtotta az MNB-hez a jelen útmutató szerinti információkat, a korábban benyújtott információkat nem szükséges benyújtani, amennyiben az ilyen információk egymással megegyezők. A 2. pont szerinti információk benyújtásakor a hitelintézetnek kifejezetten nyilatkoznia kell arról, hogy azok az információk, amelyeket nem nyújtott be ismételt, továbbra is naprakészek. (*MICA 17. cikk (2) bekezdés*)

Az eszközalapú tokeneket – köztük jelentős eszközalapú tokeneket – kibocsátó hitelintézetre nem alkalmazandó a MiCA 16., 18., 20., 21., 24., 35., 41. és 42. cikke (*MICA 17. cikk (4) bekezdés*), azonban minden egyéb vonatkozó rendelkezést a hitelintézet köteles figyelembe venni és alkalmazni.

IV. Eljárás lefolytatása, eljárási határidő

Az MNB a 2. pontban felsorolt információk beérkezésétől számított **20 munkanapon belül értékeli**, hogy az említett pontban előírt valamennyi információ benyújtásra került-e. Amennyiben az MNB arra a következtetésre jut, hogy az értesítés az információk hiánya miatt nem teljes, erről haladéktalanul tájékoztatja az azt benyújtó hitelintézetet, és határidőt állapít meg, ameddig a hitelintézetnek meg kell adnia a hiányzó információkat. (*MICA 17. cikk (3) bekezdés*)

A hiányzó információk közlésének határideje nem haladhatja meg a kérelem időpontjától számított 20 munkanapot. E határidő lejártáig a **2. pontban meghatározott időszakot** (a hitelintézet az eszközalapú token első kibocsátása előtt legalább 90 munkanappal értesíti az MNB-t) **fel kell függeszteni**. Az MNB bármely – az információk kiegészítését vagy pontosítását szolgáló – további kérésről szabad mérlegelése szerint dönt, azonban ez nem járhat a 2. pont szerinti időszak felfüggesztésével. (*MICA 17. cikk (3) bekezdés*)

A hitelintézet mindaddig nem tehet nyilvános ajánlatot és nem vezetheti be kereskedésbe az eszközalapú tokent, amíg az értesítés hiányos. *(MICA 17. cikk (3) bekezdés)*

Az MNB **haladéktalanul közli az EKB-val** a bejelentés során közölt összes információt, és amennyiben a hitelintézet olyan tagállamban van letelepedve, amelynek hivatalos pénzneme nem az euro, vagy ha az eszközalapú token egy tagállam olyan hivatalos pénzneméhez kötött, amely nem az euro, az említett tagállam központi bankjával is. Az EKB és adott esetben az előzőekben említett tagállam központi bankja a teljes információ kézhezvételétől számított **20 munkanapon belül véleményt ad ki** az említett információról, és továbbítja azt az MNB-nek. Az MNB előírja a hitelintézet számára, hogy ne tegyen nyilvános ajánlatot az eszközalapú tokenre, illetve ne kérje annak kereskedésbe történő bevezetését azokban az esetekben, amikor az EKB vagy adott esetben az első albekezdésben említettek szerint a tagállam központi bankja a fizetési rendszerek zavartalan működésére, a monetáris transzmissziós mechanizmusra vagy a monetáris szuverenitásra jelentett kockázat miatt kedvezőtlen véleményt ad. *(MICA 17. cikk (5) bekezdés)*

Az MNB azt követően, hogy ellenőrizte a beérkezett információk hiánytalanságát, közli az ESMA-val a MICA 109. cikk (3) bekezdésében meghatározott információkat. Az ESMA a MICA 109. cikk (3) bekezdése szerint ezeket az információkat a nyilvános ajánlattétel vagy a kereskedésbe történő bevezetés kezdőnapjáig elérhetővé teszi az említett nyilvántartásban. *(MICA 17. cikk (6) bekezdés)*

V. Egyéb rendelkezések

A megfelelő illetékes hatóságnak az engedély visszavonásától számított két munkanapon belül tájékoztatnia kell az ESMA-t arról, ha visszavonja egy eszközalapú tokeneket kibocsátó hitelintézet engedélyét. Az ESMA a 109. cikk (3) bekezdése szerint a visszavonásra vonatkozó információkat haladéktalanul elérhetővé teszi a nyilvántartásban. *(MICA 17. cikk (7) bekezdés)*

Amennyiben jelen útmutató áttanulmányozását követően további – adott, egyedi ügyre vonatkozó, telefonos, illetve írásban történő egyeztetés során meg nem válaszolható – kérdés merülne fel, az MNB lehetőséget biztosít a kérelmező számára személyes egyeztetésre is. A személyes egyeztetés lehetőségével kapcsolatosan keresse a Pénz- és tőkepiaci engedélyezési főosztály titkárságát (telefonszám: 061-489-9731; e-mail cím: ptef@mnbb.hu). Amennyiben a felmerült kérdések kizárólag informatikai jellegűek, a személyes egyeztetéssel kapcsolatosan keresheti közvetlenül az Informatikai felügyeleti főosztályt is telefonon, e-mailben (telefonszám: 061-489-9780; e-mail cím: iff@mnbb.hu) vagy az MNB honlapján elérhető konzultációs felületen (<https://mnbbpoll.mnbb.hu/Survey.aspx?surveyid=199720303&lng=hu-HU>).

Utolsó módosítás: 2024. május